

STEVEN ERIKSON

GRĂDINILE LUNII

Traducere de CEZARA MARIA PĂSTRĂV

Steven Erikson (n. 1959) este un pseudonim al lui **Steve Rune Lundin**, un scriitor canadian apreciat ca unul dintre cei mai buni autori de fantasy ai momentului. Steven Erikson s-a născut în Toronto și a copilărit în Winnipeg. A locuit în Marea Britanie cu soția și cu fiul său, ca mai apoi să revină în Canada. Ca formare, este arheolog și antropolog. A absolvit Iowa Writers' Workshop. Cea mai cunoscută lucrare a sa este seria (încă neîncheiată) **Malazan: Cartea decăzuților**. *Grădinile lunii* este prima carte din această serie.

Dramatis Personae

Imperiul Malazan

Tattersail, Vrăjitoare din Armata a II-a, cititoare a Cărților Dragonilor
Hairlock, Mag din Armata a II-a, un rival cumplit al lui Tayschrenn
Calot, Mag din Armata a II-a, iubitul lui Tattersail
Toc cel Tânăr, cercetaș din Armata a II-a, un agent al Ghearei, grav rănit în urma asediului lui Pale

Arzătorii de Poduri

Sergentul Whiskeyjack, Grupa a IX-a, fostul comandant al Armatei a II-a
Caporalul Kalam, Grupa a IX-a, o fostă Gheară din Șapte Orașe
Ben cel Iute, Grupa a IX-a, un Mag din Șapte Orașe
Scuze, Grupa a IX-a, un ucigaș periculos deghizat ca o fată tânără
Tufă, Grupa a IX-a, un sabotor
Lăutarul, Grupa a IX-a, un sabotor
Trăpașul, Grupa a IX-a, un războinic Barghast
Mai, Grupa a IX-a, tămăduitorul grupei
Sergentul Antsy, Grupa a VII-a
Picker, Grupa a VII-a

Comandanții Imperiali

Ganoes Stabro Paran, un ofițer de viță nobilă în Imperiul Malazan
Dujek Un-Braț, Mare Pumn, Armatele Malazane, Campania Genabackis
Tayschrenn, Înalt Mag al Împărătesei
Bellurdan, Înalt Mag al Împărătesei
Nightchill, Înalt Mag al Împărătesei
A'Karonys, Înalt Mag al Împărătesei
Lorn, Adjuncta Împărătesei
Topper, Comandantul Ghearei
Împărăteasa Laseen, Conducătoarea Imperiului Malazan

Casa Paran (Unta)

Tavore, sora lui Ganoes (copil mijlociu)

Felisin, sora cea mai mică a lui Ganoes
Gamet, Paznic al Casei și veteran

În vremea Împăratului

Împăratul Kellanved, fondatorul Imperiului, asasinat de Laseen
Dansatorul, primul sfetnic al Împăratului, asasinat de Laseen
Surly, vechiul nume al lui Laseen, pe vremea când era Comandantul Ghearei
Dassem Ultor, Prima Sabie a Imperiului, ucis lângă Y'ghatan, Șapte Orașe
Toc (cel Bătrân), dispărut în purificarea lui Laseen a Vechii Gărzi

În Darujhistan

Clienții obișnuiți ai Hanului Phoenix
Kruppe, un bărbat de o falsă modestie
Crokus Mânătânără, un tânăr hoț
Rallick Nom, un asasin al Ghildei
Murillio, un curtean
Meese, o clientă obișnuită
Irilta, o clientă obișnuită
Scurve, barmanul
Sulty, o femeie care servește la mese
Chert, un huligan ghinionist

Cabala T'orrud

Baruk, un Înalt Alchimist
Derudan, o Vrăjitoare a lui Tennes
Mammot, un Înalt Preot al lui D'riss și un savant eminent, unchiul lui Crokus
Travale, un soldat pios al Cabalei
Tholis, un Înalt Mag
Parald, un Înalt Mag

Consiliul

Turban Orr, un consilier puternic și amantul lui Simtal
Lim, un aliat al lui Turban Orr
Simtal, Doamna Moșiei Simtal
Estraysian D'Arle, un rival al lui Turban Orr
Chalice D'Arle, fiica sa

Asasinii Ghildei

Vorcan, Doamna Ghildei (cunoscută și ca Maestra Asasinilor)
Ocelot, Conducătorul Clanului lui Rallick Nom
Talo Krafar, un asasin din Clanul lui Jurrig Denatte
Krute din Talient, un agent al Ghildei

Tot în oraș

Țiparul, un maestru-spion înconjurat de zvonuri
Spărgătorul de Cercuri, un agent al Țiparului
Vildrom, un paznic al orașului
Căpitanul Stillis, Căpitanul Gărzii, Moșia Simtal

Alți jucători

Anomander Rake, Lordul Seminței Lunii, Fiul Întunericului, Cavalerul
Întunericului
Serrat, secunda lui Rake
Korlat, un vânător de noapte, rudă de sânge cu Serrat
Orfantal, un vânător de noapte
Horult, un vânător de noapte

T'lan Imassii

Logros, Comandantul Clanurilor T'lan Imass care servesc Imperiul Malazan
Onos T'oolan, un războinic fără clan
Pran Chole, un Aruncător de Oase (șaman) al T'lan Imassilor Kron
Kig Aven, un Conducător de Clan

Alții

Zgripturoaica, un Mare Corb, supusă lui Anomander Rake
Silanah, un Eleint și o tovarășă a lui Anomander Rake
Raest, un Tiran Jaghut
K'rul, un Zeu Strămoș, Făuritorul de Drumuri
Caladan Brood, lordul războinic, înfruntă armatele Malazane în Campania
de Nord
Kallor, secundul lui Brood
Prințul K'azz D'Avore, Comandantul Gărzii Purpurii
Jorrick Lance Ascuită, un ofițer din Garda Purpurie
Cowl, un Înalt Mag din Garda Purpurie
Caporalul Blues, a Șasea Lamă a Gărzii Purpurii
Degete, a Șasea Lamă a Gărzii Purpurii
Copoiul Baran, un Copoi al Umbrei
Copoiul Oarba, un Copoi al Umbrei
Copoiul Gear, un Copoi al Umbrei
Copoiul Cruce, un Copoi al Umbrei
Copoiul Shan, un Copoi al Umbrei
Copoiul Doan, un Copoi al Umbrei
Copoiul Ganrod, un Copoi al Umbrei
Domnul Umbrei/Ammanas, Conducătorul Vizuinii Umbrei
Funia/Cotillion, tovarășul Domnului Umbrei și Protectorul Asasinilor
Icarium, cel care a construit Roata Veacurilor din Darujhistan
Mappo, tovarășul lui Icarium
Clarvăzătorul Pannion, un Tiran Profet, conducătorul Dominului Pannion

*Acum că cenușa aceasta s-a răcit, deschidem vechea carte.
Paginile-acestea mânjite de ulei spun povestea celor Căzuți,
a unui Imperiu dezbinat, cuvinte lipsite de căldură. Vatra
s-a stins, lucirea și scânteile ei nu-s decât amintiri
în ochi ce pălesc — ce-mi zice mintea, ce-mi strigă
gândurile când deschid Cartea celor Căzuți
și trag adânc în piept mirosul de istorie?
Ascultați, deci, cuvintele purtate de acea suflare.
Aceste povești sunt poveștile noastre, ale tuturor, iar și iar.
Suntem doar o repetare a istoriei, asta-i tot, și fără de sfârșit e totul.*

Împăratu-i mort!
La fel și mâna-i dreaptă — rece-acum și retezată!
Dar luați aminte la umbrele acestea muribunde,
îngemănate și însângerate și zdrobite,
departe-ascunse de văzul muritorilor...
Puterea sceptrului s-a dus,
lumina a fugit din candelabre aurite,
din vatra bătută-n nestemate,
șapte ani căldura aceasta a sângerat...

Împăratu-i mort!
Și prețuitu-i tovarăș — cu firul vietii retezat.
Dar luați aminte la întoarcerea ce-nfloreste —
destrămând întunericul și zdrențuind vălul —
ce pe copii-i îmbrățișează în lumina muribundă a Imperiului.
Ascultați acum, bocetele slabe din nou se-aud
Și soarele cade și ziua roșie se varsă
pe pământul răscolit, iar în ochi de-obsidian
de șapte ori cheamă răzbunarea.

Chemarea Umbrei (I.i. 1-18)
Felisin

Prolog

Anul 1154 al Somnului Arșiței
Anul 96 al Imperiului Malazan
Ultimul an al Domniei Împăratului Kellanved

Petele de rugină păreau să deseneze mări de sânge pe suprafața neagră, ciuruită a Aripii lui Mock. De mai bine de un veac, aceasta se ghemuia pe vârful unei vechi sulite care fusese fixată pe culmea exterioară a zidului Fortăreței. Monstruos și diform, fusese prelucrat la rece pentru a i se da forma unui demon înaripat, cu dinții dezgoliți într-un rânjel răutăcios și scheuna a protest la fiecare rafală de vânt care-l lovea și-l împingea.

Vânturile erau nefavorabile în ziua când deasupra Cartierului șoarecelui din Orașul Malaz se ridicară coloane de fum. Tăcerea Aripii anunță stingerea subită a brizei mării care se cățara peste zidurile zdrențuite ale Fortăreței lui Mock, apoi reveni la viață cu un scârțâit când răsufierea fierbinte de fum și scânteii a Cartierului Șoarecelui trecu peste oraș pentru a mătura vârful promontoriului.

Ganoes Stabro Paran din Casa Paran se ridicase pe vârfuri pentru a vedea peste crenguri. Dinapoia lui se ridica Fortăreața lui Mock, cândva capitala Imperiului, dar acum, când teritoriul fusese cucerit, redevenise o posesiune a Pumnului. La stânga sa se ridica sulita și trofeul ei neașteptat.

Lui Ganoes, străvechea fortificație care domina orașul îi era mult prea cunoscută pentru a-i stârni interesul. Aceasta era a treia lui vizită în tot atâția ani: cu multă vreme în urmă explorase curtea pietruită, Vechiul Turn — acum un grajd al cărui etaj superior era casă pentru porumbei, pescăruși și lilieci — și citadela unde chiar și acum tatăl său negocia zeciuala exporturilor insulei cu oficialii portului. În ultimă instanță, desigur, mare parte era interzisă chiar și pentru fiul unei case nobile, pentru că Pumnul își avea reședința în acea citadelă, iar din acele încăperi interioare erau dirijate treburile Imperiului care priveau insula.

Uitând de Fortăreața lui Mock de dinapoia lui, Ganoes își mută atenția către orașul zdrențuit de dedesubt și către revoltele care se răspândeau prin cel mai sărac cartier al său.

Fortăreața lui Mock se afla în vârful unei faleze. În punctul cel mai înalt al Vârfului se ajungea pe o scară în zigzag ale cărei trepte erau săpate în calcarul peretelui falezei. Până la orașul de dedesubt era o distanță de optzeci de lungimi de braț sau mai mult, iar zidul ros al Fortăreței mai adăuga încă șase. Șoarecele se afla la marginea dinspre continent a orașului, o întindere neregulată de maghernițe și petice năpădite de buruieni tăiată în jumătate de râul nămolos care se târa către port. Cea mai mare parte a orașului Malaz se afla între Ganoes

și revolte astfel încât îi era dificil să distingă alte detalii în afara coloanelor de fum negru.

Era miezul zilei, dar fulgerele și loviturile tunătoare ale magilor făceau ca aerul să pară întunecat și greu.

Cu armura zăngănind, un soldat apăru de-a lungul zidului în apropierea sa. Bărbatul își sprijini antebrațele acoperite de armură de crenel și teaca săbiei sale se frecă de piatră.

— Te bucuri de sângele tău pur, nu-i așa? întrebă el, privind cu ochi cenușii orașul care mocnea dedesubt.

Băiatul îl studie pe soldat. Cunoștea deja uniforme complete ale regimentelor Armatei Imperiale, iar bărbatul de lângă el era comandant în a Treia — una din cele aparținând Împăratului, elitei. Pe mantia lui de un cenușiu închis se găsea o broșă din argint: un pod de piatră, aprins de flăcări rubinii. Un *Arzător de Poduri*.

Soldați de rang înalt și oficiali ai Imperiului treceau mereu prin Fortăreața lui Mock. Insula Malaz rămânea un port vital, mai ales acum că războaiele din Korel, către sud, tocmai începuseră. Ganoes se întâlnise cu mulți dintre aceștia, aici și în capitală, Unta.

— E adevărat, deci? întrebă Ganoes îndrăzneț.

— Ce să fie adevărat?

— Prima Sabie a Imperiului. Dassem Ultor. Am auzit în capitală înainte să plecăm. E mort. E adevărat? A murit Dassem?

Bărbatul păru să tresară, cu privirea neclintită pe Soarece.

— Așa-i la război, murmură el șoptit, de parcă acele cuvinte nu erau menite pentru alte urechi.

— Ești cu a Treia. Credeam că a Treia era cu el, în Șapte Orașe. La Y'Ghatan...

— Pe Suflarea Glugii, încă i se mai caută trupul în molozul încă fierbinte al blestematului ăluia de oraș și iată-te pe tine, un fiu de neguțător la trei mii de leghe de Șapte Orașe cu informații pe care doar puțini ar trebui să le aibă.

Tot nu se întoarce.

— Nu-ți cunosc sursele, dar ascultă-mi sfatul și ține pentru tine ceea ce știi.

Ganoes ridică din umeri.

— Se spune că a trădat un zeu.

În sfârșit, bărbatul se întoarce către el. Chipul îi era brăzdat de cicatrice și ceva ce ar fi putut fi o arsură îi păta falca și obrazul stâng. Cu toate acestea, arăta tânăr pentru un comandant.

— Ia aminte la lecția asta, fiule.

— Ce lecție?

— Fiecare decizie pe care o iei poate schimba lumea. Cea mai bună viață este una pe care zeii n-o iau în seamă. Dacă vrei să trăiești liber, băiete, trăiește cuminte.

— Vreau să fiu un soldat. Un erou.

— O să-ți treacă.

Aripa lui Mock scheună când o rafală neașteptată dinspre port împrăștie fumul grăunțos. Acum Ganoes simți mirosul de pește putrezit și duhoarea oamenilor de pe chei.

Un alt Arzător de Poduri, acesta cu o scripcă stricată și arsă atârnată de o curea pe spate, se apropie de comandant. Era vânjos și mai tânăr — doar cu câțiva ani mai în vârstă decât Ganoes, care avea doisprezece ani. Chipul și dosul palmelor îi erau acoperite de ciupituri ciudate de vărsat, iar armura îi era un amestec de haine străine aruncate peste o uniformă jerpelită și pătată. O sabie atârna la șold într-o teacă crăpată de lemn. Se sprijini de zid între două creneluri lângă celălalt bărbat cu o ușurință care trăda că se cunosc de multă vreme.

— Nu miroase a bine când vrăjitoarele intră în panică, spuse noul venit. Pierd controlul acolo jos. Nu-i nevoie de o întreagă unitate de magi doar pentru a scăpa de câteva vrăjitoare-ceară.

Comandantul oftă.

— M-am gândit să aștept să vad dacă or să le țină în frâu.

Soldatul mormăi.

— Sunt noi cu toții, neîncercați. Asta ar putea să-i marcheze pe câțiva din ei pe veci. În plus, adăugă el, sunt destui acolo jos care urmează ordinele altcuiva.

— E doar o bănuială.

— Dovada-i chiar acolo, spuse celălalt bărbat. În Șoarece.

— Poate.

— Ești prea protectiv, spuse bărbatul. Surly spune că e slăbiciunea ta cea mai mare.

— Împăratul trebuie să-și facă griji în privința lui Surly, nu eu.

Răspunsul veni sub forma unui al doilea mormăit.

— Poate că toți va trebui să ne facem griji în curând.

Comandantul rămase tăcut, întorcându-se încet pentru a-și studia tovarășul.

Bărbatul ridică din umeri.

— E doar o impresie. Își ia un nou nume, știi? Laseen.

— Laseen?

— E un cuvânt napan. Înseamnă...

— Știu ce înseamnă.

— Sper că și Împăratul știe.

Ganoes spuse:

— Înseamnă Stăpâna Tronului.

Cei doi priviră în jos la el.

Vântul își schimbă din nou direcția, făcând demonul de fier să geamă pe țepușa sa — un miros de piatră rece venind chiar dinspre Fortăreață.

— Tutorele meu e napan, explică Ganoes.

O nouă voce se auzi dinapoia lor, poruncitoare și rece, de femeie.

— Comandante.

Amândoi soldații se întoarseră, dar fără grabă. Comandantul spuse către tovarășul său:

— Compania cea nouă are nevoie de ajutor acolo jos. Trimite-l pe Dujek și o escadrilă și niște geniști să stăpânească incendiile — nu-i cazul să ardă tot orașul.

Soldatul încuviință din cap și se îndepărtă în pas de marș, fără să-i acorde femeii nici măcar o privire.

Aceasta se afla lângă intrarea turnului pătrat al citadelei însoțită de două gărzii de corp. Pielea ei de un albastru cernit o însemna ca fiind din Napan, dar altfel era comună, purtând o robă cenușie pătată de sare, cu părul ei șoricesc tuns scurt ca al unui soldat și trăsături subțiri și cu totul imemorabile. Cu toate acestea, gărzile ei de corp îl făcuseră pe Ganoes să se înfioare. O flancau: înalți, înveșmântați în negru, cu mâinile ascunse în mâneci și cu chipurile umbrite sub glugi. Ganoes nu mai văzuse o Gheară până atunci, dar știa instinctiv că aceste creaturi erau slujitori ai cultului. Ceea ce însemna că femeia era...

Comandantul spuse:

— E mizeria ta, Surly. Se pare că eu trebuie s-o curăț.

Ganoes fu șocat de absența fricii — de vocea aproape disprețuitoare a soldatului. Surly crease Gheara, făcând din ea o putere cu care doar Împăratul rivaliza.

— Acesta nu mai e numele meu, Comandante.

Bărbatul se strâmbă.

— Am auzit. Probabil ești încrezătoare în lipsa Împăratului. Nu-i el singurul care își amintește de tine pe vremea când erai doar o servitoare în Vechiul Cartier. Bănuiesc că recunoștința a pierit de multă vreme.

Chipul femeii nu lăsă să se vadă nicio schimbare care să arate dacă vorbele bărbatului o usturaseră sau nu.

— Ordinul a fost simplu, spuse ea. Se pare că noii tăi ofițeri nu sunt în stare să ducă la capăt însărcinarea.

— A scăpat de sub control, spuse comandantul. Nu-s deprinși...

— Nu mă privește, se răsti ea. Și nici nu sunt deosebit de dezamăgită. Pierderea controlului este o lecție în sine pentru cei care ni se opun.

— Ni se opun? O mână de vrăjitoare neînsemnate care își vând bietele lor talente — pentru vreun scop sinistru? Găsirea școlilor coravale în mulțimile din golf?

Pe Suflarea lui Hood, femeie, nu-s o amenințare pentru Imperiu.

— N-au aprobare. Sfidează noile legi...

— Legile tale, Surly. Nu vor funcționa, iar când Împăratul se va întoarce va pune capăt interzicerii vrăjitoriei, poți să fii sigură de asta.

Femeia zâmbi rece.

— Vei fi încântat să afli că Turnul a semnalat apropierea navelor de transport pentru noii tăi recruți. Nu-ți vom simți lipsa ție sau soldaților tăi nărăvași și răzvrățiți, Comandante.

Fără niciun alt cuvânt, sau măcar o singură privire aruncată băiatului de lângă comandant, se răsuci și, încadrată de gărzile ei tăcute, intră înapoi în citadelă.

Ganoes și comandantul își concentrară din nou atenția pe revoltele din Soarece. Se vedeau flăcări, urcând prin fum.

— Într-o zi voi fi soldat, spuse Ganoes.

Bărbatul mormâi.

— Doar dacă dai greș la orice altceva, fiule. Ultimul lucru pe care îl fac oamenii disperate e să pună mâna pe sabie. Ascultă vorbele mele și găsește-ți un vis mai demn.

Ganoes se încruntă.

— Nu ești ca ceilalți soldați cu care am vorbit. Vorbești mai mult ca tata.

— Dar nu sunt tatăl tău, mârâi bărbatul.

— Lumea, spuse Ganoes, n-are nevoie de încă un negustor de suflete. Ochii comandantului se îngustară, scrutători. Deschise gura pentru a da răspunsul evident, apoi o închise înapoi.

Ganoes Paran privi din nou în jos la cartierul în flăcări, mulțumit de sine. *Chiar și un băiat, Comandante, poate să-și susțină punctul de vedere.*

Aripa lui Mock se legănă din nou. Fumul fierbinte se rostogoli peste zid, înghițindu-i. O duhoare de pânză în flăcări, vopsea arsă și piatră și acum ceva dulce.

— A luat foc un abator, spuse Ganoes. Porci.

Comandantul se strâmbă. După o clipă lungă oftă și se sprijini din nou de zid între creneluri.

— Cum zici tu, băiete, cum zici tu.

Cartea I

PALE

În cel de-al al optulea an, Orașele Libere au încheiat contracte cu un număr de armate de mercenari pentru a se opune înaintării Imperiului. Printre acestea se remarcă Garda Purpurie sub comanda Prințului K'azz D'Avore (vezi Volumele III și V) și regimentele de Tiste Andii ale Seminței Lunii, sub comanda lui Caldan Brood și a altora.

Forțele Imperiului Malazan, sun comanda Marelui Pumn Dujek Un-Braț, erau alcătuite în acel an din Armatele a II-a, a V-a și a VI-a, la care se adăugau legiunile Moranthilor.

În retrospectivă, pot fi făcute două observații. Prima e că alianța cu Moranthii din 1156 a marcat o schimbare fundamentală în știința războiului pentru Imperiul Malazan, care avea să se dovedească eficientă pe termen scurt. A doua observație care merită precizată e aceea că implicarea vrăjitorilor Tiste Andii din Sămânța Lunii a reprezentat începutul Rafalei Vrăjitoarești pe continent, cu consecințe dezastruoase.

În Anul 1163 al Somnului Arșiței, Asediul lui Pale s-a încheiat cu o bătălie vrăjitoarească intrată acum în legendă...

Campaniile Imperiale, 1158-1194

Volumul IV, Genabackis,

Imrygyn Tallobant (n. 1151)

